

Semingsgrunnur upp á 36 milliardir krónur

Zakarias Wang

Sum kunnugt er ríki okkara og Danmarkar ríki gingið undir sambandssáttmálan frá 29. august 1450, sum sigur, at hvørki ríki skal vera yvirmaður hins. Hetta er nærri greint í bókini: Fyrsti salutturin fyri fríu Føroyum.

Tað er einki dulsmál, at Danmørk ikki hevur hildið hesa áseting í sáttmálanum, men í ólukkumát hevur lagt upp í okkara innanríkis-mál.

Ferð eftir ferð hoyra vit tó danskar oddamenn siga, at teir eru fúsir at lata okkum fáa ræði á okkara egnu viðurskiftum. Teir siga, at vilja vit loysa, so er bara at siga til. At teir sjálvir, tá vit í 1946 tóku teir upp á orðið, sendu herskip at handtaka lóglýdnu lögtingsmenninar, kemur teimum ikki til hugs. Nú sigur eitt nú Løkke, at hann ikki vil fáast við smálutir,

men vil hava, at vit koma við uppskoti um eina heildarloysn á øll viðurskifti okkara millum.

Hvat kann gerast um so er, at donsku politikararnir standa við sitt orð?

Hvussu lætt hetta er, kunnu vit síggja av tí, sum fór fram eftir at fólkaatkvøðan hevði verið í Føroyum í 1946. Tá segði danski forsætisráðharrin at Føroyar og Danmørk nú skuldi skiljast. Hann gav tænaðstøð um, at allir donsku embætismenninir skuldu vera nýggju føroysku stjórnini lýdnir og hjálpa henni av øllum alvi við loysingini.

Sigur danska stjórnin tí, at hon nú heldur uppat at leggja seg út í okkara innanríkis-mál, so fáa øll tey, sum higartil hava fingið løn úr Danmark, greitt at vita, at nú eru tey í starvi hjá okkara stjórn og skulu vera henni lýðin.

Tað, sum eftir stendur, er tann figgjarliga uppíleggingin, sum danska stjórnin hevur havt hjá okkum. Henda uppílegging hevur

fingið nøkur okkara at hildið, at vit noyðast at lata danir stýra okkum afturfyri.

Vil danska stjórnin sleppa burtur úr tí fløkju, sum hon hevur vavt seg inn í, er sera lætt at finna eina gongda leið.

Vit kunnu bert líta at tí, sum hendi í viðurskiftunum Danmarkar og Íslands millum í 1918. Tá komu danir til, at tað var betri fyri Danmarkar ríki, at Ísland gjørdist sjálvstøðugt. Ríkin gjørdur ein sáttmála um, hvussu komast skuldi burtur úr tí stóðu, sum higartil hevði verið, har Ísland hevði fingið pening úr Danmørk. Loysnin var tann, at Danmørk setti á stovn ein grunn við einum iløgufæi, sum var so stórt, at árliku renturnar av fænum svaraðu til tað, sum Danmørk higartil hevði latið Íslandi um árið. Nú Ísland var sjálvstøðugt slapp Danmørk frá á hvørjum ári at seta útreiðslurnar av Íslandi á sína figgjarlóg, og hin vegin kundi eingin briksla Danmørk fyri at hava havt beinleiðis vinning av at hava

latið Ísland gerast eitt sjálvstøðugt kongsríki.

Varð henda leið gingin í sjálvstýrismáli okkara, kundu danir sloppið undan árliku útreiðslunum til okkara við at seta ein grunn á stovn, sum var so stórir, at rentan av honum svaraði til tað, sum teir á hvørjum ári áleggja sínum skattgjaldarum at rinda okkum.

Hvussu stórir hevði hesin semingsgrunnur verið?

Greitt er, at hægri rentan er, minni er grunnurin.

Møguleikarnir eru nógvir. Ein av teimum er, at statslánsbrøv vórðu lögð í grunnin. Í lýtuni er árliga rentan av 30-ára statslánsbrøvum 2,8%.

Nágreinliga hvussu nógv danir gjalda til okkara í lýtuni er heldur torgreitt, men hetta ber til at greina í samráðingunum. Siga vit fyri at taka eitt runt tal, at árliku útreiðslurnar eru eina milliard krónur, so skal iløgufæið í grunninum vera 36 milliardir fyri at geva eina milliard í rentu.

Útreiðslurnar av Grønlandi eru umleið fyra ferðir so stórar sum av Føroyum, og skal grunnurin eisini fevna um Grønland, so verður upphæddin í honum 144 milliardir størri. ella tilsamans 180 milliardir krónur.

Tølini ljóða kanska stór, men fyri Danmørk hevði ikki verið talan um nakra meirútreiðslu.

Á henda hátt kundu partarnir gjørt tað, sum Knud Kristensen forsætisráðharri boðaði frá at ætlanin var í 1946: At fáa eina loysn í sátt og semju.

eigur sostatt heldur ikki at verða útstillaður í Fólkatilgongund, tí tað er og verður ongantíð har, ið hann verður loystur. Spurningin um føroyskt sjálvstýri eigur at verða loystur í Føroyum og av tí føroyska fólkinum.

At standa saman var ei okkum givið verður mangan tikið til, men latið okkum standa saman úteftir, tí hetta gevur okkum styrki og samanhald til frama fyri føroysku tjóðina.

Tøkk

Hjartaliga takka vit øllum, ið á ymsan hátt sýndu samkenslu og veittu hjálp og stuðul, tá ið okkara kæri maður, pápi, verpápi, abbi og langabbi

Jens Henning Hentze

Sumba
f. 25.10.1940 – d. 21.02.2015

doyði og varð jarðaður.

Takk til tey mongu, ið hjálptu til.
Takk til Intensivu Deild á Landssjúkrahúsinum fyri góða hjálp og stuðul.
Takk til kirkjutænanaran, sangarar, prest og gravarar.
Takk til tey, ið vildu minnst Henning, við at lata eina gávu til Frelsunarherin.
Takk fyri blómur og kransar til jarðarferðina.
Takk øll, fyri hjálp til jarðarferð og ervið.
Takk fyri eina góða og kensluborna stund á kapellinum á Landssjúkrahúsinum.
Hjartans tøkk til øll, ið fylgdu Henning á hansara seinastu ferð.

Familjunnar vegna
Dagný, børnini, abbaðbørnini
og langabbaðbørnini

Tøkk

Hjartaliga takka vit øllum, sum á ymskan hátt sýndu samkenslu, tá okkara góða mamma, vermóður, omma og langomma

Gunhild Helena Jacobsen

Kaldbak
f. 10.09.1927 – d. 18.03.2015

andaðist og varð jarðað.

Stóra takk til tykkum á G4 á sjúkrahúsinum, sum vóru um hana, og tykkum øllum, sum á ymskan hátt hjálptu til við jarðarferðina.
Takk til tykkum mongu, sum fylgdu Gunhild til hennara seinasta hvíldarsta her á fold.

Tórbjørn, Arnfinnur, Gullbjørg og Magnus.

Tøkk

Hjartaliga takka vit øllum, sum á ymskan hátt sýndu samkenslu, tá kæri maður mín, pápi, verpápi, abbi og langabbi okkara

Knút Nolsøe

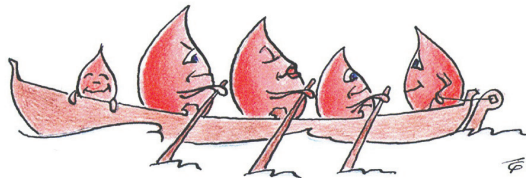
f.26.08.1930 – d. 18.02.2015

andaðist og varð jarðaður.

Tøkk til starvsfólkini á Suðuroyar sjúkrahúsi fyri røkt og umsorgan ta tíðina, hann lá á sjúkrahúsinum. Somuleiðis takka vit starvsfólkunum á Hamragarði fyri røkt og umsorgan ta tíðina, hann var har. Tøkk til Jens Mortan prest, kirkjutænarar, sangarar og gravara, og tøkk til tykkum, sum bakaðu og hjálptu til á ymskan hátt.
Tøkk tit, ið fylgdu honum til gravar.

Familjunnar vegna
Hallgerð

GEVA BLÓÐ?

Ein posi av blóði kann bjarga upp til trimum mannalíum

Vilt tú vera við til at bjarga lívum, kanst tú teknað teg hjá einum av blóðgevarafeløgnum ella umvegis heimasíðuna www.gevidblod.fo

